

Dosarul nr. 3ra-1024/23
2-23146287-01-3ra-19102023

ÎNCHEIERE

21 octombrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Ion Malanciuc
Aliona Donos

examinând admisibilitatea recursurilor depuse de către Comisia Electorală Centrală și de către Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” împotriva Comisiei Electorale Centrale, terț Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” privind anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea de a emite act administrativ individual,

împotriva hotărârii din 17 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis acțiunea în contencios administrativ depusă de Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”,

c o n s t a t ă :

La 16 octombrie 2023, Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” a depus la Curtea de Apel Chișinău o acțiune în contencios administrativ împotriva Comisiei Electorale Centrale, terț Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, solicitând anularea hotărârii nr. 1431 din 12 octombrie 2023 a Comisiei Electorale Centrale, cu obligarea Comisiei Electorale Centrale să examineze contestația depusă de Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”, înregistrată sub nr. CEC-10ALG/5 din 10 octombrie 2023.

Prin hotărârea din 17 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis acțiunea înaintată de Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”. S-a anulat hotărârea nr. 1431 din 12 octombrie 2023 a Comisiei Electorale Centrale. S-a obligat Comisia Electorală Centrală să examineze în fond contestația depusă de Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”, înregistrată sub nr. CEC-10ALG/5 din 10 octombrie 2023.

Nefiind de acord cu hotărârea din 17 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, la 19 octombrie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.59), Comisia Electorală Centrală a depus recurs, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea integrală a hotărârii din 17 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei noi decizii privind respingerea acțiunii înaintate de către Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” (f.d.59/61).

La 20 octombrie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.77), Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” a depus cerere de recurs împotriva hotărârii din 17 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea hotărârii Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei noi decizii privind respingerea acțiunii înaintate de către Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” (f.d.78/81).

Studiind cererile de recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a prelungi termenul de examinare a admisibilității acestora și de a-i acorda recurentului Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” termen pentru înlăturarea neajunsului stabilit la depunerea cererii de recurs, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 244 alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap.III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Prevederile art. 233 din cap. III din Codul administrativ reglementează condițiile de formă și conținut față de cererea de apel și, prin urmare, față de cererea de recurs.

Conform dispozițiilor art. 244 alin. (2), coroborate cu art. 233 alin. (2) din Codul administrativ, cererea de recurs se semnează de recurent sau de reprezentantul lui împuternicit.

Potrivit art. 235, în coroborare cu art. 244 alin. (2) din Codul administrativ, dacă cererea de recurs nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 233 alin. (1), (2) și art. 234 alin. (1), judecătorul stabilește recurentului un termen pentru înlăturarea neajunsurilor. Dacă recurentul a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanță, cererea de recurs se consideră depusă la data inițială.

La acest capitol sunt relevante prevederile art. 72 alin. (2), (3) din Codul administrativ, care statuează că, petiția poate fi: a) depusă în scris la autoritatea publică ori expediată prin poștă sau fax; b) transmisă în formă electronică; c) depusă verbal, fiind consemnată într-un proces-verbal. Dacă se transmite în formă electronică, petiția trebuie să corespundă cerințelor legale stabilite pentru un document electronic.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, regula privind modul de depunere a petiției în formă electronică se aplică corespunzător și situației când cererea de chemare în judecată, apel sau recurs, este transmisă în formă electronică.

Prin urmare, depunerea cererii de recurs prin e-mail, în format electronic, poate fi apreciată drept îndeplinire a actului de procedură doar în cazul în care aceasta nu contravine regimului juridic al documentelor electronice și cerințelor față de valabilitatea acestora.

La caz, sunt incidente și prevederile art. 40 alin. (1), (2) și (8) din Legea nr.124 din 19 mai 2022 (în vigoare din 10 decembrie 2022) privind identificarea electronică și serviciile de încredere, care statuează că, documentul electronic semnat cu semnătură electronică calificată este asimilat, după efectele acestuia, cu documentul similar pe suport de hârtie, semnat cu semnătură olografă. Documentul electronic semnat cu alt tip de semnătură electronică decât cea calificată este asimilat, după efectele sale, cu documentul similar pe suport de hârtie, semnat cu semnătură olografă, doar în cazurile stabilite expres de actele normative sau de acordul părților privind aplicarea semnăturilor sau sigiliilor electronice, cu respectarea condițiilor stipulate la art.43

alin.(1). Documentul electronic este echivalat, după valoarea probantă a acestuia, cu probele scrise sau mijloacele materiale de probă și nu poate fi respins în calitate de probă doar pentru motivul că are formă electronică.

Potrivit art. 42 din Legea nr.124 din 19 mai 2022 (în vigoare din 10 decembrie 2022) privind identificarea electronică și serviciile de încredere, documentul electronic trebuie să corespundă următoarelor cerințe principale: a) să fie creat, prelucrat, expedit, recepționat, păstrat, modificat și/sau nimicuit cu ajutorul mijloacelor software și/sau hardware; b) să conțină, pentru confirmarea autenticității acestuia, una sau mai multe semnături electronice sau sigilii electronice care corespund condițiilor și cerințelor stabilite de prezenta lege; c) să fie creat și utilizat prin metode și într-o formă ce ar permite identificarea semnatarului sau creatorului sigiliului electronic; d) să fie afișat într-o formă perceptibilă; e) să permită utilizarea repetată a acestuia.

Conform art. 43 alin. (1) și (2) din Legea nr.124 din 19 mai 2022 (în vigoare din 10 decembrie 2022) privind identificarea electronică și serviciile de încredere, documentul electronic trebuie să corespundă următoarelor cerințe principale: a) să fie creat, prelucrat, expedit, recepționat, păstrat, modificat și/sau nimicuit cu ajutorul mijloacelor software și/sau hardware; b) să conțină, pentru confirmarea autenticității acestuia, una sau mai multe semnături electronice sau sigilii electronice care corespund condițiilor și cerințelor stabilite de prezenta lege; c) să fie creat și utilizat prin metode și într-o formă ce ar permite identificarea semnatarului sau creatorului sigiliului electronic; d) să fie afișat într-o formă perceptibilă; e) să permită utilizarea repetată a acestuia.

Astfel, depunerea cererii de recurs prin e-mail, în format electronic, poate fi apreciată drept îndeplinire a actului de procedură doar în cazul în care aceasta nu contravine regimului juridic al documentelor electronice și cerințelor față de valabilitatea acestora.

În speță, la depunerea cererii de recurs împotriva hotărârii din 17 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în format electronic, recurentul Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” nu a respectat cerințele față de documentul electronic, stabilite în Legea nr.124 din 19 mai 2022 (în vigoare din 10 decembrie 2022) privind identificarea electronică și serviciile de încredere.

În aceste condiții, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în cazul când cererea de recurs, transmisă electronic, nu corespunde cerințelor față de documentul digital, justițiabilului i se comunică acest neajuns și i se acordă un termen rezonabil pentru înlăturarea neajunsului, fie prin depunerea cererii de recurs semnată cu semnătură olografă sau, după caz, semnată cu semnătură electronică avansată calificată.

În corespundere cu prevederile art. 100 alin. (1), (9) din Codul electoral, în perioada electorală, autoritățile competente examinează contestațiile în termen de 3 zile de la depunere, dar nu mai târziu de ziua alegerilor. La examinarea litigiilor electorale, instanțele judecătorești aplică același termen, inclusiv în cadrul procedurilor de exercitare a căilor de atac.

Din motive justificate legate de complexitatea obiectului contestației și/sau conduita subiecților contestației, termenul general poate fi prelungit cu cel mult 2 zile. Această prelungire are efect doar dacă este comunicată în scris, inclusiv prin e-mail, participanților la procedura litigioasă, cel târziu în ultima zi a expirării termenului inițial de examinare stabilit, împreună cu motivele prelungirii.

Completul de judecată reține că, termenul de examinare a admisibilității recursului depus de către Comisia Electorală Centrală expiră la data de 22 octombrie 2023 (zi de duminică), în raport cu data depunerii recursului și repartizării cauzei, iar cererea de recurs depusă de către Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, împotriva hotărârii din 17 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în format electronic, nu corespunde cerințelor față de documentul electronic, stabilite în Codul administrativ, în coroborare cu Legea nr.124 din 19 mai 2022 (în vigoare din 10 decembrie 2022) privind identificarea electronică și serviciile de încredere.

Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție va prelungi termenul de examinare a admisibilității recursurilor depuse de Comisia Electorală Centrală și de Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, acordând recurentului Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” termen pentru prezentarea cererii de recurs semnată cu semnătură olografă sau, după caz, semnată cu semnătură electronică avansată calificată, cu anexarea înscrisului care confirmă veridicitatea semnăturii electronice, până la data de 23 octombrie 2023 (zi de luni), ora 10:00.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a-i comunica recurentului că, în cazul neînlăturării în termenul stabilit de instanța de recurs a neajunsului constatat la depunerea cererii de recurs, în temeiul art. 246 alin. (1) și alin. (2) lit. f) din Codul administrativ, recursul va fi declarat inadmisibil.

Reieșind din cele expuse și călăuzindu-se de prevederile art. 72, art. 230, art. 244 alin. (2) din Codul administrativ, în coroborare cu art. 100 alin. (9) din Codul electoral, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se acordă recurentului Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” termen până la data de 23 octombrie 2023 (zi de luni), ora 10:00, pentru prezentarea, la Curtea Supremă de Justiție (cu sediul în mun. Chișinău, str. Petru Rareș, 18), a cererii de recurs semnată cu semnătură olografă sau, după caz, semnată cu semnătură electronică avansată calificată.

Se comunica recurentului Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” că, în cazul neînlăturării în termenul stabilit a neajunsului constatat la depunerea cererii de recurs, recursul va fi declarat inadmisibil.

Se prelungeste termenul de examinare a admisibilității recursurilor depuse de către Comisia Electorală Centrală și de către Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, împotriva hotărârii din 17 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, până la data de 23 octombrie 2023, ora 11:00.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Ion Malanciuc

Aliona Donos